

آیا ترکیه و روسیه درباره قبرس معامله می‌کنند؟

انتشار خبرهایی جدید در مورد تصمیمات روسیه برای حضور در مدیترانه، برخی از رسانه های ترکیه را خوشحال کرد.

به گزارش آران نیوز به نقل از تسنیم، ترکیه به دنبال یافتن کشوری است که موجودیت سیاسی بخش ترک نشین قبرس را به عنوان جمهوری ترک قبرس شمالی به رسمیت بشناسد و روسیه نیز نگاه ویژه ای به مدیترانه دارد و این نگرش متقابل، زمینه اولیه یک توافق جدید را به وجود می آورد.

به گزارش گروه بین الملل خبرگزاری تسنیم، انتشار خبرهایی جدید در مورد تصمیمات روسیه برای حضور در مدیترانه، برخی از رسانه های ترکیه را خوشحال کرد. چرا که بر اساس این خبرها، روسیه به دنبال اجرای سناریوی تازه ای است که می تواند در میان مدت، موجب تغییر موقعیت ترک ها در جزیره قبرس شود.

روزنامه آیدنلک، ارگان رسانه ای حزب کمونیستی وطن که رهبر آن یعنی دوغو پربنچک، به یکی از حامیان و شرکای اردوغان در ائتلاف جمهور تبدیل شده، در گزارشی اعلام کرده که روسیه در مورد قبرس، تصمیم جدیدی گرفته است.

این روزنامه خبری را به نقل از گروه مطبوعاتی روسی Zvestia منتشر کرده نشان می دهد برخی منابع امنیتی مسکو، رضایت خاطر دولت روسیه برای به رسمیت شناختن قبرس ترک را به رسانه ها درز داده اند.

همچنان که می دانیم، کشور جزیره ای قبرس، عضو رسمی اتحادیه اروپا است، اما بخش شمالی این جزیره، در 50 سال گذشته، با حضور 60 هزار نفر از نظامیان و نیروهای پلیس ترکیه مورد حفاظت قرار می گیرد و آنکارا، مدیریت محلی این منطقه را به نام «جمهوری ترک قبرس شمالی» (KKTC) می شناسد.

اگر چه ترکیه در این مورد، چنین ادعای گزافی را مطرح کرده و پای آن ایستاده است اما تاکنون، حتی دوستان نزدیک ترکیه نظیر جمهوری آذربایجان، قطر و پاکستان، حاضر نشده اند موجودیت سیاسی دولت قبرس ترک را به رسمیت بشناسند.

در چنین شرایطی، ترکیه به دنبال یافتن کشوری است که موجودیت سیاسی بخش ترک نشین قبرس را به عنوان جمهوری ترک قبرس شمالی به رسمیت بشناسد و روسیه نیز نگاه ویژه ای به مدیترانه دارد و این نگرش متقابل، زمینه اولیه یک توافق جدید را به وجود می آورد.

چرا قبرس برای روسیه مهم است؟

جزیره قبرس در شرق مدیترانه، موقعیت ژئوپولیتیک بسیار مهمی دارد. روسیه، از دیرباز و در یک بستر تاریخی پرفراز و نشیب، همواره دسترسی به مدیترانه و حضور در این دریای مهم را به عنوان یک هدف استراتژیک تلقی کرده و اساساً بخش مهمی از دلایل حضور روسیه در سوریه نیز، به خاطر همین مساله است. چرا که روسیه با استقرار نظامیان خود در سوریه، پیش از هر چیز، به حضور مداوم در مدیترانه اهمیت می دهد و حالا اگر قرار باشد علاوه بر سوریه، در نقطه دیگری از مدیترانه نیز چنین امکانی وجود داشته باشد، این به معنی آن است که بر صفحه شطرنج سیاست، پوتین توانسته اتحادیه اروپا و اعضای ناتو را در یک مخمصه جدید قرار دهد.

اقدام آغازین روسیه در قبرس به چه شکلی خواهد بود؟

قبرس به عنوان یک کشور رسمی عضو سازمان ملل متحد و عضو اتحادیه اروپا، برای غرب، اهمیت فراوانی دارد و به جرات می توان گفت که هیچکدام از نقاط اختلاف ترکیه و اتحادیه اروپا، به اندازه قبرس مهم نیست. چرا که اروپایی ها معتقدند که ماجراجویی و زیاده خواهی مداوم اردوغان در جزیره قبرس، عاملی برای تهدید امنیت کل مدیترانه و اتحادیه اروپا است. لذا در چنین شرایطی، اگر روسیه تصمیم بگیرد که موجودیت یک دولت مستقل ترک در جزیره قبرس را به رسمیت بشناسد، اروپایی ها در برابر پوتین، دچار مشکلات جدیدی می شوند.

بر اساس گزارشی که Zvestia منتشر کرده، سناریوی روسیه در مورد قبرس، نه یک اقدام دفعتی و ناگهانی، بلکه یک پروژه چند مرحله ای خواهد بود که شامل این اقدامات خواهد بود:

1. یک ایرلاین بخش خصوصی روسی، مسیر پروازی جدیدی بین مسکو و قبرس برقرار می کند و مقصد این پرواز، نه پایتخت رسمی دولت قبرس، بلکه فرودگاه لفقوشای قبرس ترک خواهد بود.
2. در آغاز، گفته خواهد شد که هدف از ایجاد این خط پروازی، کمک به نقل و انتقال آسان و بی دردسر شهروندان روسی مقیم قبرس خواهد بود.
3. در گام بعدی، وزارت امور خارجه روسیه، ساختمان کنسولگری خود را در لفقوشای قبرس ترک افتتاح خواهد کرد.
4. فاز نهایی این روند، اعلام موضع قاطعانه فدراسیون روسیه در مورد به رسمیت شناختن جمهوری ترک قبرس شمالی خواهد بود.

ترکیه کجای این معامله است؟

در صورتی که همه چیز بر اساس سناریوهای مطرح شده از سوی امنیتی های روسی پیش برود، اردوغان به یک پیروزی بزرگ دست خواهد یافت و می تواند ادعا کند که با وساطت و پادرمیانی شخص او، پوتین راضی شده که دولت قبرس ترک را به رسمیت بشناسد.

در نتیجه، بعید نیست که چنین توافق آبداری، آورده های سیاسی & اقتصادی جدیدی برای اردوغان به همراه بیاورد.

اما سوال اینجاست: آیا پوتین هیچ مابه ازایی از اردوغان دریافت نخواهد کرد؟ پاسخ به این سوال، می تواند چنین باشد: ولادیمیر پوتین، بارها نشان داده که در مقام یک سیاستمدار زیرک و عملگرا، امتیازاتی به اردوغان می دهد اما هیچکدام از این امتیازات، بدون مابه ازای نخواهد بود. به همین خاطر، می توان چنین پیش بینی کرد که نخستین خواسته پوتین از اردوغان به این شکل خواهد بود: ما قبرس ترک را به رسمیت می شناسیم. در مقابل، شما هم در مورد کریمه کوتاه بیاوید و با الحاق آن به خاک روسیه مخالفت نکنید. در این صورت، هم تاتارها در آرامش خواهند بود، هم ترک های قبرس!

اگر همه چیز بر اساس سناریوی پیش بینی شده و بدون مانع و دردسر پیش برود، اردوغان می تواند در داخل و در جریان رقابت های سیاسی و حزبی، ادعاهای جدیدی در مورد توان و ظرفیت سیاست خارجی دولت خود مطرح کند. اما نمی توان از ذکر این موضوع مهم گذشت که قرار نیست کل این معامله، برای ترکیه و دولت اردوغان، صرفاً بر اساس

سود خالص و بدون هزینه باشد.

اتحادیه اروپا و آمریکا، در برابر چنین حمله زیرکانه ای دست روی دست نمی گذارند و لاقبل به ترکیه، واکنش نشان خواهند داد. یکی از واکنش های مهم در مورد توافق احتمالی مسکو – آنکارا در جزیره قبرس، این است که اتحادیه اروپا، خط بطلانی بر نامزدی عضویت ترکیه در اتحادیه بکشد و در همین حال، ممکن است ناتو نیز مواضع سفت و سختی در برابر اردوغان اتخاذ کند.